

Ochrona krokusa, gatunków z rodziny storczykowatych oraz gatunków wymienionych w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej i załączniku I Dyrektywy Ptasiej – wykup gruntów 2012-2013

Projekt finansowany przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie (Umowa nr 695/2012/Wn-06/OP-WK/D)

Gorczański Park Narodowy zajmuje 7 030 ha z czego ponad 388 ha stanowi własność prywatną. W czasie swego 30-letniego istnienia Park nabył od prywatnych właścicieli około 120 ha cennych dla ochrony przyrody Parku gruntów, z czego w ostatnim dziesięcioleciu ponad 90 ha. Niemniej jednak w rękach prywatnych właścicieli nadal pozostaje znaczna część wartościowych siedlisk przyrodniczych.

Podstawowym czynnikiem determinującym gospodarowanie na gruntach prywatnych jest czynnik ekonomiczny. Lasy prywatne stanowią rezerwar do podtrzymywania i ratowania domowych budżetów gospodarstw. Z kolei nierentowne grunty rolne są pozostawiane bez jakichkolwiek zabiegów do samozalesienia, albo wręcz są zalesiane aby szybciej można było uzyskać z nich korzyści majątkowe.

Wykupy gruntów zapoczątkowane zostały w latach osiemdziesiątych ubiegłego wieku, niebawem po powołaniu Gorczańskiego Parku Narodowego, a zintensyfikowane w minionym dziesięcioleciu dzięki środkom pochodzącym z NFOŚiGW oraz Fundacji EkoFundusz. Zrealizowane wykupy gruntów pozwolą na skuteczne objęcie zabiegami ochronnymi zbiorowisk roślinnych polan reglaowych, oraz na objęcie ochroną drzewostanów w części stanowiącej ekosystem leśny.

Cele składowe projektu:

- Objęcie jednakowymi formami ochrony całych kompleksów ekosystemów leśnych i nieleśnych.
- Poprawa w tej części jakości biotopów gatunków borealnych (głuszca, dzięcioła trójpalczastego i sóweczki).
- Powstrzymanie nadmiernej eksploatacji drewna na działkach leśnych (szczególnie położonych w reglu górnym) prowadzącej do deprecjacji ich wartości przyrodniczych.
- Likwidacja zagrożenia erozji wywołanej prowadzoną zrywką drewna.
- Zlikwidowanie pretekstu do wjazdu w teren na quadach, skuterach śnieżnych i motorach terenowych.
- Ograniczenie penetracji ludzkiej w ostojach zwierząt.
- Ograniczenie wtórnej sukcesji lasu na gruntach rolnych.
- Umożliwienie wprowadzenia działań ochronnych w obrębie ekosystemów nieleśnych (koszenie, wypas, odkrzewianie)
- Ograniczenie zabudowy rekreacyjnej realizowanej przez prywatnych właścicieli na działkach nieleśnych.
- Obniżenie kosztów związanych z wyznaczaniem w terenie wykupionych działek.

Wartość projektu – 300 tys. zł

Koordinator przedsięwzięcia – mgr inż. Marek Ruciński